

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Fulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöncim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 680 L
Fél évre ... 480 L
Negyed évre ... 240 L
Havonta ... 80 L

Hirdetések díjazás szeri:

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 baniva' tóbt

A kereskedők.

Egyik aradi újság ma délután számában szemrehányólag panasolja fel, hogy a kereskedők, továbbá pénzügyi és ipari életünk vezetői nem vettek részt az aradi Magyar Párt tegnapi estélyi nagygyűlésén. Az impozáns, lelkes tömegben, amely a gyűléstermet zsúfolásig megtöltötte, mi nagyon sok kereskedőt, iparost és pénzügyi vezetőférfiut láttunk és ha nem olvassuk lapjaink mai közleményét, nem is jutott volna eszünkbe, hogy lehet Aradon olyan magyar kereskedő is, aki tüntetőleg távol tartja magát az építés munkájától, amikor izzó lelkesedésünk téglából rakjuk össze a magyar jövőendő templomát. És e helyütt tiltakozni kívánunk a magyar kereskedő patinás, lelkes fajszeretete nevében, annak még csak a feltevése ellen is, hogy lehetne az aradi magyarságnak olyan megmozdulása, olyan életkérdése, amelyből az aradi kereskedők áldozatkész munkával ki ne vennék részüket.

Az aradi magyar kereskedők az elmúlt esztendő folyamán vértanúi voltak a magyarságunknak. Sérelmek, zaklatások érték őket szakadatlanul. És ők türték megadással a szenvedéseket. Nehéz, keserves esztendők voltak ezek. Ha panaszja volt a magyar kereskedőnek, nem volt, aki meghallgassa, ha fájdalma, nem volt, aki meggyógyítsa. A nemrég lefolyt diadalmas községi választásokon a kereskedők és iparosok segítettek a diadalmas aradi magyarság zászlaját. És a nemzeti ajultság hét súlyos esztendeje után felhangzott újból a magyar szó Aradváros tanácstermében.

Most egy mindennél jelentősebb küzdelem előtt állunk. Erdély magyarsága tekintélyes országgyűlési képviselést küld Bucaresti parlamentjébe. Most már lesz, aki meghallgatja a magyar panaszt és lesz orvos, aki meggyógyítja a magyar fájdalmat. A kereskedőnek, iparosnak lesz fóruma, amely magáévá teszi az oktalan zaklatások és sérelmek ellen feljajduló panaszokat és felelősségre vonhatja miattuk azokat, akik intézik az ország sorsát.

Magyar lelkünk minden felháborodásával tiltakozunk még csak a gondolata ellen is annak, hogy akadna magyar kereskedő Aradon, aki ezekben a sorsdöntő órákban elhagyja a mi szent, igaz ügyünket és odaszegődjön azok mellé, akik szétforgácsolják erőnket, megbontják egységünket és árulói a magyar jövőnek. Aradon nincs olyan magyar kereskedő, aki máshova szavazna, mint a Magyar Párt listájára!

Averescu és Goga Kolozsváron.

Nagy ünnepséggel fogadták a magas vendégeket. — Bethlen György üdvözölte a miniszterelnököt és belügyminisztert. — Cuzista-diákok meg akarták zavarni az impozáns nagygyűlés lefolyását. — Goga erős kezet hirdet. — Averescu miniszterelnök rendet akar és az ország boldog jövőjét.

(Cluj-Kolozsvár, máj. 21.) Averescu tábornok és Goga Octavian belügyminiszter ma délelőtt 11 órakor megérkeztek Kolozsvárra. A pályaudvaron Salutiu prefektus, Osvada polgármesterhelyettes, Prie Octavian, a néppárt elnöke és dr. gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke üdvözölték a vendégeket. Gróf Bethlen Averescuhoz román, Gogához magyar nyelven beszélt és mint olyanokat üdvözölte, akik a magyar nép panaszai és sérelmei iránt kellő megértést tanúsítanak. Ezután dr. Elek ügyvéd, a Magyar Párt ügyésze román nyelven mondott üdvözlő beszédet. Averescu tábornok meleg szavakkal köszönte meg az ünnepélyes fogadtatást, majd kíséretével bevonult az elsőosztályú váróterembe, ahol fogadta a felekezetek képviselőit és különböző küldöttségeket.

Averescu és Goga ünnepélyes bevonulása a nagygyűlésre.

A vasuti állomásról impozáns menetben vonult fel a nép a városháza előtti térre, ahol mintegy tízezer ember hevezkedett el. A bevonulás ünnepélyes hangulatát kellemetlen incidens zavarta meg, amennyiben több cuzista diák röpiratot osztogatott szét a falvak küldöttségei között.

A gyűlést Prie Octavian nyitotta meg, aki örömeinek adott kifejezést, hogy Erdély szívében üdvözölheti Averescu miniszterelnököt és Goga belügyminisztert. Utána Goga Octavian belügyminiszter kezd beszélni.

A belügyminiszter beszéde és a cuzista rendbontók.

— Eljöttünk az Önök körébe... A belügyminiszter hangja elvész, mert egy nagyobb diákcsoport az ismert Cuza-indulót kezdte énekelni. Kis zűnet után Goga Octavian folytatja beszédét. Eljöttünk az Önök körébe — ismétli — Erdély szívébe, hogy hangunk Erdély minden részébe elhatoljon. A király nárom izben bizta már a kormányzást Averescu tábornokra, mindig nehez napokban, mert a dinasztia leghűbb támaszának tekinti. E szavakra a láрма újból kitör és a diákság a király himnuszt énekei, majd gunyosan éltetik Szele Bélát és Fildermannt. Goga erőlyes szavakkal inti le a zajongókat. Ne provokáljanak arain — mondja — mert akkor megvál-

toznak a dolgok. Én elmentem a legvégső határig, szeliden kezeltem önöket, de ha a volt kormány nem tudott rendet teremteni, majd mi megteesszük. A megérkezett csendőrség a Cuzista-diákok közül mintegy huszat előállított a városházára, ahonnan a hadbírószágra kísérték őket.

Goga erőlyes kézzel akar eljárni a rendbontókkal szemben.

Goga ezután zavartalanul folytatja beszédét. Nagyon rosszul esik, hogy barátain gyűlésén olyan emberekkel találkoztam, akik a rendet meg akarták zavarni, de mi helyünkön leszünk azokkal szemben, akik rendbontásra törekednek. Averescu tábornok keze, amely nem reszketett, amikor a néppel a lövészárokban együtt harcolt, le fog sujtani azokra, akik a nép ellenségei. Senki sem csodálkozott azon, hogy a liberálisok után Averescu kapott megbízatást az uralkodótól, aki mindig mellette állott. Erdély különösen hálás lehet Averescu tábornoknak, mert ő volt az első, aki Erdély panaszait meghallgatta s megértéssel nyújtotta feléje kezét.

Békét, jólétet hirdet a kormány Erdélynek

Averescu kormánya volt az első, aki arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ország csak akkor lehet boldog, ha minden polgára megelégedett. Erdély sérelmeit és fájdalmait orvosolni akarja a kormány, már csak azért is, hogy még jobban az ország testéhez forrassa. Két szóval fordul Erdély szívéhez: Béke veletek! Béke először a felekezettekkel, mindazokkal, akik más templomban dicsérik az Istent. Másodszor béke a kisebbségekkel, a nemzetiségekkel.

Goga tárt karokkal hívja a kisebbségeket.

Eljött annak az ideje, hogy megváltoztassuk az eddigi atmoszférát. Az állam ma már annyira konszolidált, annyira erős, hogy azokat a kisebbségeket, amelyek beilleszkedtek a román állameszme keretébe, kielégítse, kívánságukat teljesítse és egyenjogú állampolgárokként kezelje. Harmadszor béke a tegnapi ellenségeknek. Hét év óta keresték tegnapi ellenfeleink az összes ajtókon az érvényesülést, azonban bebizonyosodott, hogy helytelen

utakon keresték azt. Ma már megváltoztak az idők és nincs helye a további széthúzásnak. Felhívja Erdély népet, hogy egyesüljön egy táborba. A tizenegyedik órában tárt karokkal várja oda egész Erdély népet. Ez nem az ő hívó szava, hanem a helyzet parancsoló szüksége. Csak egy erdélyi tábornak szabad lenni, hogy ez a tábor egységesen követelje Erdély jogait, érvényesítését és vivja ki Erdély boldogságát, mert ez alapja az ország boldogságának is.

Averescu, a rend embere nyugodt fejlődést kíván.

A hatalmas lelkesedéssel fogadott beszéd után Averescu miniszterelnök megköszönte az üdvözléseket. Emlékeztet arra, hogy két évvel ezelőtt Kolozsváron egy népgyűlésen előre megmonkha, hogy csak az ő pártja veheti át az ország kormányzását. Ez alkalommal minden demokratikus párt felé kinyújtotta kezét, hogy a liberálisokat mielőbb megbuktassák. Keze továbbra is kitarva maradt és nem rajta mulott, hogy bizonyos demokratikus pártok nem akarták elfogadni azt. Ma is kitarja kezét a nép felé és a nép, amely meg van győződve arról, hogy a kormány szívében viseli az ország érdekeit, megragadja a kinyújtott jobbát. Erdély lakossága felekezeti és nemzeti különbség nélkül tudja, hogy ő a rend embere és az ország nyugodt fejlődését kívánja biztosítani.

Rendteremtés és utána egy akorattal az ország jövőjéért.

Három irányban kell rendet teremteni. 1. Begyógyítani a háborus sebeket. 2. Megszüntetni a liberális uralom okozta nehézségeket. 3. Kiküszöbölni Erdélyben a nemzeti párt politikai hibáit. Reméli, hogy az ország népe támogatja munkájában, mert Románia fejlődését és jövőjét csak így lehet biztosítani. Ha vannak is olyan elemek, mint akik az előbb megzavarták a gyűlést, azok nem a román nép gyökeréből származnak. Az ilyen elcának nincsenek hatással a román néptömegekre, mert a román nép érzelmei a néppárt felé irányulnak. A kisebbségektől csak annyit kíván, hogy lojális fial legyenek az országnak. Egy akorattal, egy célért dolgozzanak: az ország jövőjéért. Annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a közeli

választások a néppárt politikájának diadaláról beszélt majd bizonyosságot. Beszédét a következő szavakkal fejezi be: A királyért, az országért előre a néppárt csillaga ég.

Elutaztak Kolozsvárról a miniszterek.

Színi nem akaró éljenzésekben Prie Octavian berekeszti a gyűlést, ahonnan Averescu és Goga a prefekturára hajtattak és délután két órakor elhagyták a várost.

A miniszteri beszédek nagyszerű hatást gyakoroltak a lakosságra.

Averescu és Goga beszéde nagy tejszettel találkozott Clujon. A gyűlésen megjelent magyar résztvevők lelkesen éljenzték a minisztereket, különösen, amikor a szabadságjogokról és a rendről fejtették ki a kormány nagyvonalú, emelkedett álláspontját. Általános vélemény szerint Averescu és Goga személyében azok kerültek kormányra, akik képesek lesznek az ország gyenge közbiztonságát megerősíteni és az általános konszolidációt megvalósítani. A meggyéből mintegy hater ezer választó vo-

nuít fel, akik valamennyien, mint a kormány meggyőződés kortesei tértek vissza falujukba.

Erélyes intézkedések a rendezőre diákok ellen.

(Cluj, május 21.) A cuzista diákok ma délelőtti tüntetéséből kifolyólag 29 rendbontót tartóztattak le, akiknek kihallgatását azonnal megkezdték a rendőrségen. A diákok egyöntetűen tagadják, hogy a tüntetésben részt vettek volna, de miután több szemtanu bizonyítja ennek ellenkezőjét és mivel az is kiderült, hogy a letartóztatottak több katonai személyt is inzultáltak, átkísérték őket a hadbíró-ság fogházába, ahol délután négy órakor kihirdették előttiük a letartóztatási végzést. A lakosság körében a hatóság erélyes intézkedései nagy megnyugvást keltenek, mert remélik, hogy a választások előtti excessusokat nem engedik elfajulni. A diákság körében kijelentik, hogy a tüntetésre egy kisebb csoport már előre készüldött, a rendőrség azonban mégsem fogantatosított megelőző rendszabályokat, mert senkit sem akartak politikai véleményének kifejezésében megakadályozni és több diákvezér garantálta, hogy rendezavarásra nem kerül sor.

Mián erdőtiszt elköltözött a földi igazságszolgáltatás határai közül.

felette már legfeljebb csak az égi hatalmak bírskodhatnak... (m. r.)

Windischgraetz csekket is akart hamisítani.

Hegedüs Lóránt nagy feltűnést keltő leplező cikke a frankhamisítás fővádlottjáról.

(Bécs, május 21.) Vázsonyi Vilmosnak a Neue Freie Presseben megjelent cikkével kapcsolatban Hegedüs Lóránt ugyanebben a bécsi lapban ma rendkívül érdekes cikket írt a frankhamisításról, amelyben Windischgraetz Lajos személyével foglalkozik. Hegedüs a herceget megbízhatatlannak, az igazságot nem kedvelő embernek mondja. Péntegminiszter korában súlyos rendelleniséget fedezett fel azokban az ügyekben, amelyeket Windischgraetz mint közlelmezési miniszter vezetett. Ekkor — írja Hegedüs — csak formalitásból maradt, hogy Windischgraetznel büntetőjogiilag nem vonták felelősségre. Megírja, hogy a hamisítás előtt Windischgraetz kísérletet tett egy angol részvénytársaság csekkjének a hamisításával is.

sem igaz. Mindazok az információk, amelyeket a parlamentben vagy a törvényességen a frankhamisítással kapcsolatban Bethlenre vonatkozólag forgalomba hoztak, közvetve vagy közvetlenül Windischgraetzre vezethetők vissza.

Vázsonyi mindazt, amit Windischgraetz állított, igazságnak fogadta el a Bethlen miniszterelnök ellen megindított akcióban. El lehet-e hinni Windischgraetznek azt az állítást, hogy Schultze haláláról csak az utolsó napokban értesült, holott a herceg állandóan összeköttetésben volt fogása alatt védőügyvédjével? Al francia kormányt a főtárgyaláson Windischgraetz német márká hamisításával vádolta meg, holott ezt a vádat még Németországban sem hozták fel soha a franciák ellen. Majd Bethlenről ír Hegedüs és kijelenti, hogy meg van győződve arról, annak ellenére, hogy a miniszterelnöknek 3 politikai ellenfele, hogy Bethlen cselekedetében mindig a legnagyobb önzetlenség vezette.

Ekkor még a hűzafészség és a politika ki voltak kapcsolva a gondolkodásából, ezeket Windischgraetz csak később ragadta fel. A hercegről megállapítható, hogy állításainak még az ellenkezője

A magyar jövőre szavaz, aki a Magyar Párttal szavaz!

Aradmegyei erdőtiszt tragikus halála.

Kinos szerelmi háborúság megdőbbentő epilógusa. Hirtelen váratlanul elhunyt a leányosábitó lippai hivatalnok.

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül két hete annak, hogy az Aradi Közlöny egy romantikus szerelmi történet kinos végakkordjairól adott hírt, Adea község legszebb rózsáját elcsábította egy aradmegyei erdőtiszt, aki fényes házassági ígéretekkel kápráztatta el az egyszerű leányt. A falu legszebb virága hitt és — családott. Amikor pedig az idillnek következményei is mutatkoztak, az erdőtiszt behozta a leányt Aradra s egy születendő lakására vitte, hogy ott tiltott műtetet hajtsanak rajta végre. A leány megtudta a bűnös szándékot, megszökött a születendő lakásáról, hazament falujába és nagybánatosan elmesélte szüleinek, szerelme szomorú történetét. A szülők, módos gazdák, egy ismert aradi ügyvéd után megtették az aradi ügyészségen a feljelentést az erdőtiszt ellen házasságcsédélgés és hivatalos hatalommal való visszaélés címen. A vizsgálat megindult s az aradi ügyészség utasította a csendőrséget a nyomozás lefolytatására.

Eddig szölt a rosszul végződő szerelmi történet első felvonása, amelynek azonban még szomorubb és még tragikusabb folytatása lett. A feljelentés megtételének idején az erdőtiszt már nem Adeán, hanem Lippán lakott, ahová időközben áthelyezték. A dalás, életerős, azelőtt igazi jókedvű férfi napról-napra szomorubb, elkeseredettebb lett, tetován járkált egyik helyről a másikra s a mikor pedig a közismertté vált történet révén az egész környék ráismert benne a leánycsábítóban, teljesen magabazárkózott lett. Néhány nappal ezelőtt korán este visszavonult szobájába, lefeküdt aludni s reggelre halva telték ágyában az addig makkegészsé-

ges fiatalembert. A halottkém ugyanis megvizsgálta, azonban a halál okát teljesen titokban tartják. A rokonok nem gyászolják, legalább is nem használják a gyász külső jeleit s teljes homály fedli a hirtelen és rejtélyes haláleset részleteit. A környéken az a hír terjedt el, hogy a fiatalember gyorsan ölt méreggel pusztította el magát, mert lelkiismerete nem hagyta nyugodni és a mardosó önvád elől végül is a halálba menekült. Ez a hír ugyan napról-napra erősödik s mindjobban és széles rétegekben szállong a levegőben, azonban biztosat nem sikerült senkinek sem megtudni s a rejtélyesség, amely körülveszi ezt a hirtelen véget, még jobban szaporítja a különböző mende-mondákat.

Az erdőtiszt halálának híre per sze közben a kis Adeára is elhatolt, ahol a szép leány öszeroskadva tudta meg volt szerelmese elköltözését. S ettől a perctől fogva, a még mindig szerelmes leányszívből eltűnt minden harag és elkeseredés, minden bosszúvágy, most már a cserbenhagyott szerelmes forrón siratja meghalt szerelmét. A falu rózsája teljesen letört most már, a könny ki nem apad az egykor szép szemekből s hangos szóval siratja az erdőtisztet, vádolja magát azzal, hogy a halálba kergette a fiatalembert. A falu népe pedig sajnálkozással tekint a fiatal leányt s esténként, a parasztházakban ismételtetik a régi mondást egymásnak: — Lássátok, ez a vége annak, ha paraszt-leány urakkal cimborál.

A család ügyvédje most már csak a gyermektartásért perli az örökösöket. A bűnvádi eljárás természetesen megszünt, Draga

Rádium a rák ellen.

Aradi orvos a rák gyógyításáról s a fájdalom nélküli szülésről.

(Saját tudósítónktól.) A modern orvostudomány osodálatos eredményeket produkált a legutóbbi években. Az embermilliókat nyomorékká tevő világháboru hatalmas lendületet adott a sebészeti tudományoknak, de a háboru után nagy sikereket ért el a bolyógyászat is. Az orvostudomány ezek a nagy jelentőségű vívmányai csak lassan szivárognak hozzánk, mert a feltalálók rendszerint saját szanatóriumukban alkalmazzák egyéni módszereiket, amelyek a tanulmányutat végző orvosok által leghamarább a nyugati államokban terjednek el. A napokban több éves tanulmányutjáról érkezett Aradra dr. Radó János, aradi nőgyógyász, akitől alkalmunk volt rendkívül érdekes dolgokat hallani az orvostudomány legújabb osodáiról. Dr. Radó János két évvel ezelőtt Párisban tanulmányozta Gosset és For klinikájában alkalmazott módszereket. Zürichben Walhard tanár hírneves szülészet intézeti ismert meg. Onnan Budapestre, majd Münchenbe utazott, ahol asszisztensként működött a híres Döderlein-klinikán.

Döderlein professzor — mondotta dr. Radó János — a modern szülészet és nőgyógyászat korifeusának egyik legnagyobbja. Klinikájának modern berendezéséről, szépségéről sokat lehetne beszélni. A négyemeletes, hatalmas épületet 1912-ben kezdték építeni és 1916-ban fejezték be. Egy pompás márványcsarnokból indulnak ki a pálmákkal és délnövényekkel díszített, szinte beláthatatlan hosszú folyosók. Az intézet négy szárnyát egygyönyörű parkrésztel választja el egymástól és minden szóba a modern higienia követelményei-

nek megfelelően van berendezve. A betegek rendelkezésére állandóan hetvenkét ápolónővér áll. Az előadóteremből nyíló nagy műtőterem pompásan van berendezve. A műtőasztalra a fény számtalan tikórszóró segítségével a menyezetről vetődik és innen függ alá egy filmfelvétel gép, a mellyel nagyobb műtétekről készítenek felvételeket. Ezeket a filmeket a klinika 700 személyt befogadó előadótermében vetítik az orvosi előadások alkalmával.

A hatvannyolc éves Döderlein tanár számos régebbi és újabb felfedezései közül csak a rákos megbetegedések kezelési módjáról és a fájdalom nélküli szülés vezetéséről teszünk említést. A Döderlein klinikán valamennyi rákos megbetegedést, úgy a kezdeti, mint az előrehaladottabb állapotban kizárólag Röntgen- és rádium-sugarakkal kezelik. A rosszindulatú rákot ezzel az eljárással statisztikai adatok szerint 50 százalékban sikerül gyógyítani.

Ma az általános érdeklődés központjában a fájdalom nélküli szülés problémája áll. Ez a kérdés nem újkeletű, mert évtizedekre nyulnak vissza az ez irányban végzett kísérletek és tanulmányok. A fájdalom nélküli szülés problémájáról, kísérleti eredményéről a budapesti „Therapia” című orvosi szaklapban egy tanulmányom jelenik meg. Röviden csak emnyit: ha ez a kérdés teljesen megoldva nincs is, a kezdeten messze túl vagyunk. Ma ott tartunk, hogy módunkban van magánlakásokban is olyan eljárást alkalmazni megfelelő esetekben, hogy a szülő nő sokszor hatalmas fájdalmait teljesen lecsillapíthatjuk.

A fiatal nőorvos rajongó hittel beszél, úgy, ahogy azok beszélnek, akik fanatikusan szeretik foglalkozásukat.

Goldis László meghódítja Aradmegye népét.

Impozáns népgyűlés Borosjenőn. — A kultuszminister meggyőzi a félrevezetett embereket. — Leleplezett parasztpárti vezérek. — A megyei lakosság lelkesen ünnepelte Goldist és Sucit.

(Kiküldött tudósítónktól.) A borosjenői állomástól vezető utat délceg jegenyék és kőrifák őrzik s a lokálpatriotizmusnak eme büszkeségét csak a rajta tanyázó varju-hadak ignorálják. Az esős májusi délelőttön éktelen károgásuk bántó diszharmoniót vegyít a miniszterfogadtatásra kivonult zenekar indulóinak friss ütemei közé, de a jóindulat azt is kedvesnek találja, sőt jó omennek véli a lelkes tömeg, mert az ellenzék bukásának jóslatát hallja benne.

Megérkeznek a jelöltek.

Egy távoli toronyóra tizedet kondul, amikor az állomás felőli országúton az eléjük küldött lovasbandérium sorfala között négy autón robognak a főbírói hivatal előtt felállított diadalkapu alá a jelöltek. Dörgő éljenzés fogadja az első kocsiiban ülő Goldis László minisztert és Suciu János dr.-t, akik a nép örömrivalgása közben fogadják Georgea János gör. kel. főesperes üdvözlő beszédét, aki a visszatért pásztoroknak a hűségben maradt nyáj szeretetét tolmácsolta. Goldis miniszter köszönő szavai után a rázendített zenehallással az élen, ezrekre menő lelkes tömeg folytonos éljenzése közben a görög keleti templomig vonul a menet, ahol a vezérek és a nép az isteni hit melegéből merítenek erőt a nagy küzdelemre.

Okvetetlenkednek a bolsevizált parasztok.

A templom előtti téren felállított emelvényen elsőnek Georgea főesperes emelkedik szólásra és a gyűlést megnyitottanak jelenti k. Goldis László a következő szavakkal. Hatalmas szava messze cseng, a lendületes beszéd nyomán kelt lelkesedést eredménytelenül kísérik meg letompítani a parasztpártiak által felízgatott elemek.

— Szégyenleném, ha ajánlanom kellene magamat nektek, — kezdte beszédét Goldis László. — Megismerhettetek eddig s így tudhatjátok, hogy mindenkon a nép barátja voltam. (Lupu a nép barátja, hangzik egy-két hang.) Ám sajnálkozva látom, hogy még is akad köztetek egynéhány, akik a nép ruháját magára öltött állparasztoktól megszédíteni hagyta magát. Lehet-e lelkesebben, szívósabban parasztpárti valaki, mint én, aki négy évtized minden harcát csak tiértetek, a román paraszttért vívtam? Mert csak én, csak mi lehetünk és vagyunk igazán parasztpártiak, akik nemcsak fogadkoztunk nektek, de ígéreteinket be is váltottuk! Itt van Suciu János, aki tagja volt a nemzeti pártnak, de meglátta elrejtett arcukat s megrettenve otthagyták őket s velünk együtt a tettek mezejére lépett. Mert ime, mit tettünk értetek rövid pár nap alatt. Keresztülvittük a közeli községek földosztását s a marosmenti erdőket is szétosztottuk a nép között.

Egynéhány maíacs parasztpárti közbeszólással próbálja zavarni a miniszter beszédét, aki

élenk vitát kezd az ellenzék okvetetlen exponenseivel s néhány mondatával sikerül is leszerelni a parasztpártiak érveit, akiket lehetetlen kommunista-kivánságaik megvalósításával hódított el magának rövid időre az ellenzék. S mikor a közbeszólók tudomást szereznek arról, hogy a parasztpárt borosjenői jelöltje előzőleg Goldist kérte meg jelöltetésére és csak a teljesíthetetlen kérése után ment át ellenzékbe, hatalmas éljenzés zúgott fel, amelyből már a megtért pártoskodók hangja sem hiányzott s lelkes ovációban részesítették a beszédét befűző minisztert.

Az ellenzéki pártok belülről.

Suciu János dr. régi kerületéből tért vissza. A lelkes fogadtatásból ő is kivette a részét s amikor a dobogó peremére lépett, az éljenzéstől percekig nem tudott szóhoz jutni. A parasztpártból való kilépésének okára világít rá. Elmondja, hogy négy esztendőn keresztül hiába nógatta akcióbalépésre a volt pártja többi vezéreit. A párt belső életében csupán csak önös érdekekre épült minden s a választások előtt — szerinte a legnagyobb valószínűség szerint — Moszkvából érkezett utasítás alapján eltitkolták jövőbeni programjukat. Goldis László fuziója a kormánnyal, benne is megérlette az elhatározást, hogy egy másik párttal lépjen küzdelembe a nép érdekeiért, amelyet a parasztpártba való belépésekor is szem előtt tartott.

Apateanu Dimitrie képviselőjelölt ugyancsak a nemzeti pártból való kilépését magyarázta. Azon a nézetten van, hogy a parasztpárt mostani vezérei nem méltók az erdélyi román nép barátságára, mert a román paraszttal több ízben elárulták már s listájukon is majdnem kizárólag csak régi királyságheli névtelenek szerepelnek.

Stere fel akarta osztani Romániát.

Savu Constantin nagy tetszéssel fogadott frappáns beszédében a parasztpárt vezéreit leplezte le az akkori parlamenti napló s több újságcikk nyomán napvilágra került vétségeik miatt, amelyeket a nemzeti gondolat ellen követtek el. A vádak szerint Luput a háboru alatt Londonba küldötték propaganda-utra és Sterének a megszállás alatt tanúsított magatartására, egy onnan küldött levélben csak ennyit jegyzett meg: — „Az ilyen embert agyon kellene lőni.“ 1921. március 8-án tartott parlamenti ülésen, amikor Stere mandátumát igazolták, Iorga a következő kérdést intézte Maniu Gyulához: — „Igaz-e az, hogy Stere a Romániában uralkodó dinasztia detronizálása és a Habsburgoknak a román trónra való ültetése érdekében a német megszállás alatt propagandát fejtett ki?“ Maniu erre nyíltan ezt válaszolta: „Igen!“ Ebbe az akcióba Ludendorff is bekapcsolódott.

sőt a propaganda már odáig terjedt, hogy Románia teljes felosztásának eszméjét akarták ráerőszakolni a népre. Ebből a célból Stere „Lumina“ című lapja számára 1917 decemberétől 1918 szeptemberéig, a „Politisches Abteilung“-tól — a kivonulás után talált okmányok s elismervények szerint — 56.000 lej értékű arany pénzt, vagyis a mai értékre átszámítva, több mint három millió lejt kapott a megszálló németektől.

A Magyar Párt szávozó jegye: *

Fantasztikus párisi jelentés Mussolini és Zita exkirályné tárgyalásáról

(Berlin, május 21.) Nagy feltűnést kelt egy párisi jelentés, amely arról szól, hogy Mussolini s Zita exkirályné között tárgyalások vannak folyamatban. Ezt a jelentést egyébként a legnagyobb óvatossággal és kételkedéssel kell fogadni és mi is csak a kuriózitásnak azon a címén emlékezünk meg róla, hogy a berlini lapokban napvilágot látott. Eszerint az olasz kormány megbízásából egy tekintélyes személyiség állítólag az utolsó napokban tárgyalásokat folytatott Zita exkirálynéval és felajánlotta az olasz támogatást Ottó trónralépése tekintetében.

Goldis a győzelem után.

Percekig tartó éljenzés bucsuztatta Goldis Lászlót és kíséretét, akik pontban tizenkét órakor autóztak tovább Boroshebes, Honctő, Feltőt felé, ahová mára szintén népgyűlést hívtak egybe.

A gyűlés alatt futott be Arad felől a cuzisták horogkeresztes lobogóval ellátott autója, amelyben fiatal diákok ültek. Röpiratokat szórtak a nép közé és fascista jelszavakkal tüzelték a népet, amely azonban nem reagált propagandájukra s így a diákok néhány perc múlva odébbálltak.

Tüdöbete nap Aradon.

Mária királyné felhívása az ország népéhez.

(Saját tudósítónktól.) A jótékony kalendáriumban is piros betűk jelzik piros Pünkösöd eljövételét. A ragyogó ünnepet s annak előszombatját szomorú beteg embereknek szentelik a jótékony fátadhatatlan nemtől. — Szombaton reggel sátrak nőnek Arad főterén s az uccán jótékony hölgyek gyűjtenek az emberiség legszomorubb szenvedőinek: a tüdővészeseknek. Szombaton és pünkösöd vasárnapján „tüdöbete napot“ tartanak a jótékony hölgyek Fejér Gáborné vezetésével. Mária, Románia nemeslelkű királynéja ez alkalomból az alábbi emberszeretettől átítatott, szívhez szóló felhívást intézte az ország népéhez:

Felhívás a tüdővészesekért!

A pünkösöd közeledik s ezzel együtt az a nap, amelyet kiválasztottunk a tüdővészesek érdekében. Szózatom ismét felhangzik, hogy töletek segítséget kérjek. Örvendek mindazon jótéteményeknek, amelyeket együtt tehetünk a szenvedők legszerencsétlenebbjéért: a tüdővészesekért. Számuk napról napra ijesztően szaporodik. A megmentésükre irányuló munka nagyon nagy. Szanatóriumokat kell építenünk, el kell különíteni a betegeket, megvédeni gyermekeiket. De ezekhez nagyon sok pénz kell. Az élet

drága, a szenvedők serege megszámlálhatatlan.

Ti, akik egészségesek vagytok, gondolatok azokra, akik szenvednek. Adjatok részükre, adjatok teljes szívvel. Nincsen kicsi és jelentéktelen adomány, minden áldozatot örömmel vesszünk. Az Isten áldása, az enyém és a szenvedőké, lesz veletek! Az Isten ott fizeti vissza, ahol néktek a legkedvesebb.

Mária.

A megkapott fűjedelmi irásnak, a gyönyörű felhívásnak s az aradi uriaszonyoknak és urileányoknak fátadhatatlan, buzgó munkájának biztosan meg is lesz a kellő eredménye s az emberek, a boldogok, az egészségesek, ha csak néhány lejjel is, szívesen hozzájárulnak ahhoz, hogy az Élet szenvedőit meggyógyítsák, újból visszaadják az Életnek.

— **Víz alá került a bucuresti-i kiállítás.** Bucurestiből jelentik: Tegnap nyitották meg hivatalosan a bucuresti-i Targul Mosilor-t, amelyet évenként rendeznek a fővárosban. A megnyitó ünnepségen a királyi család és a kormány több tagja is jelen volt. A királyi pár szokás szerint minden alkalommal meglátogatja a mintavásár pavillonjait. A kiállítás megnyitása után hatalmas felhőszakadás támadt, hogy a királyi pár kénytelen volt a pavillonok megtekintéséről lemondani. A felhőszakadás a vásár egy részét elöntötte és a víz behatolt a mélyebben fekvő lakásokba. A tűzoltóság számos esetben nyújtott segítséget.

Egy frank kártérítést kérnek a franciák.

Folytak a védőbeszédok a frankpörben. — Gál védő szerint Nádosy tragikus hőse Magyarországnak. — Ulain felmentést kér védelem számára.

(Budapest, május 21.) Dr. Török Géza főtárgyalási elnök a mai tárgyalási napon megállapította, hogy dr. Sztrache Gusztáv főügyész Baross Gábor postatakarékpénztári vezérigazgatót súlyosabb minősítési büncselekménnyel vádolta, mint a vádirat és a vádhatározat s ezért megkérdezte Baross védőjét, kívánja-e a főtárgyalás elnapolását? A védő kérte, hogy a védelem előkészítésére adjanak neki időt, ezt a bíróság elutasította, mire a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Egy frank kártérítést kérnek a franciák.

Dr. Auer Pál, a franciák jogi képviselője bejelentette, hogy a Banque de France költségeinek megtérítését nem igényeli és kártérítésként csupán egy frank megfizetésére kéri kötelezni a vádlottakat annak jelképes elismeréséül, hogy a büncselekmény kártérítésre jogosítaná. Ezzel is bizonyítani akarják, hogy nem kártérítést szempontok vezették a pénzügyet, de lehetetlenné akarták tenni a hamisítás folytatását és megismétlődését, ami sikerült is. A sértett épügy, mint hazájának hivatalos körel és közvéleménye tisztában vannak azzal, hogy a magyar nép eltéli a büncselekményt és ennek hivatalos megpecsételését várja a bíróság ítéletétől. Auer ezután tagadta, hogy a franciák a megszállott Rulir-vidéken német márkát hamisítottak volna és ismertette a megszállók pénzügyi intézkedését, közöttük a kibocsátott Notgeld-tervezetrajzát.

Miért védi Gál Jenő Nádosy.

Gál Jenő, dr. Nádosy Imre védője beszélt ezután, aki elmondta, hogy mi készítette arra, hogy Nádosy védelmét vállalja annak ellenére is, hogy tőle a világnézet egész tengere választja el. A kiegyenlítő igazságot jött ide keresni, ahol minden politikának el kell némaulnia. Gál Jenő ezután arról az atmoszféráról beszélt, amelyben megszülehetett a frankügy. Amikor Nádosy a maga lelkiületében igazolva látta magát a törvény előtt, még nem nyerhetett igazolást a vád alól. Elkieseredett tehették a körülmények azt a férfit, aki dacos, mint Koppány és félt a hazáját, érezhette, hogy valamit tennie kell, de elvettette annak a fonálát, amit a törvényesség jegyében tehetett volna. Letért a törvényes útról és most ideállott, hogy itélkezzenek fölötte.

Az országos főkapitány, mint tragikus hő.

Nem lehet azt mondani, hogy ezek a pénzhamisítók a Btk. 203. paragrafusába ütköző cselekményt követtek, vagy akartak volna elkövetni. Mióta a pénzhamisítást ügyek foglalkoztatják a világot, még nem volt eset arra, hogy a hamisítók anyagi haszonra való törekvése nélkül cselekedtek volna. Meggyőződése, hogy esküdtszék felmentené a vádlottakat, majd azt fejtette, hogy a hamisítványok értékesíthetetlenül rosznak voltak. Amint Nádosy

elkövetett, az nem pénzhamisítás, hanem az állami rend fokozottabb védelmére hozott törvény nyolcadik szakaszába ütköző vétség, amely a nemzet presztizsének és jó hírének veszélyeztetéséről szól. Tragikus hősként állítja oda Nádosy és kéri, hogy büntetése igazságos, megérdemelt, kiegyenlítő és megnyugtató legyen.

Ulain felmentést kér.

A szünet után dr. Ulain Ferenc, herceg Windischgrätz,

Arulója fajának, aki cserbenhagyja a Magyar Pártot!

Mit jelent a liszt-export megkönnyítése.

Az export-illeték leszállításával előálló helyzetéről nyilatkoznak az aradi exportcégek.

(Saját tudósítónktól.) Nagy jelentőségű és Románia gazdasági életére messze kiható rendelkezésről adunk ma hírt, amely Aradon általános érdeklődést keltett. A buzaliszt kivitei vámjának leszállításáról van szó, mert Románia egyik legfontosabb exportcikkének, a liszt kivitelének olyan akadályai voltak, amelyek meggátolták, hogy az külföldre kerüljön. Egy vagon liszt exportilletéke az ezer lejes alapon számított 15 angol font volt és ennek az illetéknek a fizetésével a román liszt a világ legdrágább lisztje lett. A hírek szerint ezt az illetéket ötven százalékkal leszállítják és így csak hét és fél angol font lesz a kivitt illeték, ami hét ezeröttszáz lejnek felel meg. Megkérdeztünk több nagyobb aradi céget, amelyek kivittel foglalkoznak s ezek vezetői a következőket jelentették:

— A buzaliszt kivitelére feltétlenül nagy jelentősége lesz e rendelkezésnek, bár erről még Aradra hivatalos értesítés nem érke-

zett. Az ország valutájának külföldi értékelése tekintetében is fontos ez az export, bár nagy készletek felett ma nem rendelkezünk. De a meglévő készletek exportálása is jelentékeny s kedvező változást okozhat. Ma a román buza mázsája természetesen mindennemű illetékek nélkül és belföldön 1035 lej, míg a konkurens magyar buza Budapesten 400.000 korona, ami legalább 1500 lejnek felel meg. A legsúlyosabb akadály a számunkra az exportálásnál, hogyha mennyiségben tudunk is exportálni, ma már minőségben nem adhatjuk azt a lisztet, amit eddig adhattunk volna. Súlyosan érinthet, hogy több importra szorult állam és így Csehszlovákia is az importvámok felemelésére készül és ha most le szállítják nálunk a kivitt illetéket, az érdekelt államok bevitteli illetéke olyan magas, hogy versenyképességünk és kivitteli lehetőségeink megszűnnek. Különben a helyzet majd csak akkor alakul ki a maga teljességében, ha a rendelkezés Aradra meg is érkezik.

Művészet.

Ünnepi operák tavaszán

A clujj román nemzeti opera aradi vendégszereplése.

Irta: Rácz Imre.

Köszönet és hála a clujj román állam operaház vezetőségének, lelkes gárdájának, hogy elzáródkoltak ide közénk és operai műsoruk pompájával ünneppé avatják egyhangú tavaszi életünköt. Az előadásra kerülő zenei költemények színes sorozata, melyeknek főnségesen zúgó hangjaiban az Örökvalóság szépsége és igazsága köszönt bennünket, felejthetetlen élmény lesz részünkre.

Mi a művészet? A művészet nem más, mint határozott tiltakozása a tiszta léleknek, az összhangtalanság, rutság, igazságtalanság és tökéletlenség ellen és amikor a clujj operaház bátor gárdája az összhang és szépség jegyében invitálja meg Aradváros hálás közönségét, abbéli óhajunknak adunk kifejezést, hogy az emberek életének egymáshoz való viszonyába, nem lehetne-e beletartani azt az összhangot, hogy az

ember testvéreként, gyűlölet és ellenségeskedés nélkül, emberszabásu lény gyanánt éljen a földön.

Soha még nem volt alkalma operátkedvelő közönségünknek nagyobb szabású, egységes, tökéletes operákat élvezni és most, amikor egy kimondott operaházi együttes teljes technikai és szellemi felkészültségével kopog be városunkba, ünneppé szenteljük mámoros tavaszi estélyeinket. — Már maga az a tény, hogy Wagner Richárd két legszebb, legnépszerűbb operát adják elő, nemcsak művészi élmény, hanem kortörténelmi esemény is.

Az előadásra kerülő művek sorozatai nemcsak az emberi szellem legmagasabb repülésével, hanem egyben a legnagyobb próbát annak is, hogy mit képes sajátos szemével hatáskörében a színpad kifejteni. Éppen ezért műsoruk legnagyobb részét — még nyugat-európai értelemben is — vidéki városok színházai képtelenek előtámasztani. Csakis erre a magasabb feladatára predesztinált, súlyos anyagi áldozatok árán megszerzett metropolis-városokhoz illő operaházak képesek arra, hogy a

mai sivár viszonyok mellett, ilyen nagyarányú, nehéz stílusú operák műsorra kerülhessenek. Szeretnénk megkísérelni az előadások előtt rövid vázlatként, nálunk még elő nem adott operáknak esztétikai és etikai jelentőségét e lap keretében körvonalazni.

Addig azonban készüljünk fel az ünnepi előadásokra, telj szívvel szívjuk magunkba a nagy, örökké élő dalmivek klasszikus tisztaságát, nagyszabású előkelőségét. Legyünk boldogok, hogy a szép verőfényes május templom-má avatja a muzsák hajlékát. Ki a gátra, lobogtassuk kendőnket a fehérhattyu elé, mert a hattyutól vontatott csónakon ezüst fényben, csillogó aranszőke fürtű lovag jelenik meg: Lohengrin a neve.

* Az aradi színház heti műsora Szombaton: Lili bárónó. (Péchy Erzsí bucsufelépése.) Vasárnap délután fél 3 órakor: Frasuquita. 6 órakor: Magnetic. 9 órakor: Orlow. (Harmincadszor.) Hétfőn délután fél 3 órakor: Alexandra. 6 órakor: Dr. Szabó Juci Este 9 órakor: Cigány.

* Péchy Erzsí ma este bucsuzik a „Lili bárónó”-ben, egyik legpompásabb szerepében és az egész előadás méltó lesz a bucsuzó vendégművésznőhöz. Partnere Fratta Géza lesz, Clarisse szerepét Betegh Béby játsza, a humort pedig Misoga László és Szabadkai Miklós képviselik Frédy és Malomszeghy báró szerepében.

* Vasárnap este az „Orlow” harmadik előadása lesz, az operettet a bemutató szereposztásában adják. Vasárnap délután fél 3 órakor a „Frasuquita”, Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű operettje kerül színre Horváth Micivel a címszerepben, hat órakor pedig Pásztor Árpád szenzációs színjátékát, a „Magnetic”-et adják.

* Szombat este 7 és fél órakor kezdődik a színház előadása, mert a színház zenekarát a „Cantarea Romaniei” dalárda rendelkezésére bocsájtották, amely holnap este a Kulturpalotában vendégszerepel és a színházi zenekarnak este tíz óra után már a Kulturpalotában kell játszania.

— A pünkösti ünnepekre változatosan gazdag tartalommal jelenik meg az „Aradi Kurir.” A nívós hetilap ünnepi számának tartalmát az alábbiakban ismertettjük: Piros pünkösd; Fátyol nélkül; Egyre hullanak legjobbjaink; Aradi kávéházi jelenet; Dr. Szabó Juci 12 zsufolt ház; stb.

Mulatság.

— Parkünnepély Pecican. A magyarpécikai önkéntes tűzoltóegylet pünkösd vasárnapján az egyesület felszerelési alapja javára parkünnepélyt rendez az Akácok-erdőben, amelyen lesz minden, ami a közönséget érdekli. Atlétikai verseny és lövészverseny, kincskeresés, számarverseny, karikadobás élő kacskákra, világposta, szépségverseny, amerikai áruverseny és konfettisáta. Lesz ezen kívül még laci:onyha, cukrászsátor, hűsítő ital sátor, szendvics-sátor, levelezőlapsátor, tombolasátor, szerencsehalászat és virágsátor. A nagyszabású parkünnepély iránt nemcsak Pécskán, hanem a környéken is óriási az érdeklődés.

— A fogházügyi vezérigazgató fogva marad. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i vádhatóság hosszas tanácskozás után elutasította Cernat őrnagy, volt fogházügyi vezérigazgató szabadlábra helyezési kérvényét és a letartóztatási végzést megerősítette

Magyar lelkesedés a választási harc tüzeiben.

Ahogy Arad megye magyar népe a küzdelemben indul. — Érdekes pillanatképek az aradmegyei választási kampányról.

(Saját tudósítónktól.) Teljes lendületet nyert már a választási agitáció, amelyben a Magyar Párt alaposan kiveszi a részét. A megye magyarságának lelkes és öntudatos hangulatára jellemző két történetet közlünk itt le:

Vadász község tántoríthatatlan hűsége.

A magyar Párt agitációs munkájának nagyszerű eredményét és a falusi magyarok szervezett lelkesedését igazolja az alábbi, mulatságos, de egyben meghatározó választási epizód:

Vadász község szümmagyar lakossága Parecz Béla dr. programbeszéde után nagy lelkesedéssel csatlakozott a Magyar Párt zászlója alá. És a vadászi magyarok komolyan fogták fel ezt az állásfoglalásukat. Összegyűltek a község házában és kimondták, hogy mivel a falu lakossága egyhanguan a Magyar Párt mellé állott, semmi szükségét nem látják annak, hogy más politikai párt agitátorai megzavarják a község nyugalalmát és békéjét. Ezért elhatározták, hogy a községbe vezető utakon permanens őrségeket állítanak fel, amelyek kötelessége lesz minden idegen pártbeli agitátort megakadályozni abban, hogy a falu határát átlépjék.

E napokban a nemzeti és parasztpárt vezéremberek érkeztek Vadász község határába autómobiljukkal. Az őrség megállította az autót és felszólította a bennülőket, forduljanak vissza, mert a községben nincs keresni valójuk. A hosszas vitának az lett a vége, hogy az autó utasai kénytelenek voltak visszafordulni és távozni a „megátalkodott” magyar község határából. A buzgó vadászi magyarok azonban nemcsak az ellentáborban levő politikussal bántak el így szigorúan, hanem feltartóztatták Miclosi Emil dr. aradi ügyvéd, a Goldispárt egyik vezető férfiának autóját is. Miclosi dr. meglepődve fogadta a csökönys őrség erélyes felszólítását, majd okmányokkal igazolta, hogy ő a Magyar Párral választási szövetségben levő Goldispárt megbízottja. Az őrség erre a község házához vezette az autót, ahol aztán Miclosi dr. megelégedését fejezte ki a vadászi magyarok hűsége és szervezetsége fölött.

Megszeláztották az ellenzéki magyar jelöltet.

Egy másik községben (híres, verekedős, virtuos magyar legények faluja) csaknem eltárgáltak egy kortest, aki az ottani magyarság egységét akarta megbontani. Pálffy Balint erdőhegyi malomtulajdonos, elpártolt a magyarság egységes, szent ügyétől és vállalkozott arra, hogy a nemzetipárt és parasztpárt jelöltjeitől szerezzen. Az ellenzék bizony rossz vásárt csinált Pálffyval, akinek talán két jó embere sincs a megyében és ez csak most derül ki, amikor a „képviselőjelölt” ur kortesutrá tudat a

községekbe. A magyarság mindenütt a legnagyobb megvetéssel fogadta az ellenzéki „magyart”, aki aztán csúnyán megjárta ebben a harcias magyar faluban. Mikor a malomtulajdonos autómobilon a községbe érkezett, a falu bírása bölcsen figyelmeztette, távozzék onnan észrevétele nélkül, mert ha a legények megtudják, hogy itt tartózkodik, ő bizony nem garantálhatja testi ép-ségét. Pálffy azonban nagy magabizóan kijelentette, hogy neki nem eshetk baja és ő csak azért is beszélni akar a néphez, mert neki hatósági engedélye van a faluban korekedni. A bíró vállat vont és nem törődött többé vele. Alig félóra múlva Pálffy Balint autója „galopp-tempóban” száguldott ki a faluból, az autó után botokkal, kövekkel felfegyverzett legények rohantak.

— Ki velek ide be ne jöjjön még egyszer!

És a „képviselőjelölt” ur az autóban összehúzódva, sietve menekült a spontán kitörési népharag elől.

A kormánypárt nagysikerű agitációs utja Arad megyében.

Egész Arad megye visszhangzik a választási mozgalom zajától, a kortesek, a pártbírák, a jelöltek minden erejüket megfeszítik, hogy a még rendelkezésükre álló néhány napot a lehető legjobban kihasználhassák. A megyét betöltő kortes-zajból azonban tisztán és diadalmasan cseng ki a kormánypárt tömegeinek lelkes éljenzése. A Magyar Párt jelöltjei, Goldis László miniszter és hívei, a németek vezérférfiai mellett tevékeny részt vesznek a választási agitációban az aradmegyei Averescanusok is. A néppárt vezetői már hetek óta faluról-falura járnak és tekintélyük, szónoki képességeik erejével meggyőző propagandát fejtenek ki Averescu tábornok kormányprogramja mellett. Különösen Pascutiú Silvius dr. kir. közjegyző, Jancu Cornél dr. képviselőjelölt, Chicin Remus dr. ügyvéd, Roxin Florian lelkész, szenátorjelölt és még nagyon sokan a megyei averescanusok közül végeznek hihetetlenül nagy munkát az agitációban.

A bihari magyarság a választási küzdelemben.

Nagyváradon ugyancsak erős agitációs munkát végez a kormánypárt. A magyar jelöltek: dr. Kótzó Jenő s Weisz Sándor a Keleti Újság főszerkesztője, valamint Kocsán János szenátorjelölt diadalmenetben járnak be a bihari falvakat, amelyek magyarsága egységesen csatlakoztak a Magyar Párt zászlója alá. Különösen nagy hatást érnek el Weisz Sándor dr. főszerkesztő alaposan felépített s világos okfejtéssel alátámasztott programbeszédei, amelyek egy csapásra népszerűvé tették a megyében a képviselőjelöltet. A várad magyar jelöltek pünkösdi első

napján tartják meg összefoglaló programbeszédeiket a Magyar

Párt propaganda-nagygyűlésén a Katolikus Kör nagytermében.

Annyit érünk, amennyi erőt produkálunk!

Pilsudszky Lengyelország elnökjelöltje.

Május 29-re összehívták az elnökválasztó nemzetgyűlést.

(Varsó, május 21.) Május 29-ére hívják össze az elnökválasztó nemzetgyűlést Varsóba. A jobboldali pártok követelése, hogy a nemzetgyűlés katonaságmentes helyen gyűljön össze, tárgytalan-ná vált. A baloldali pártok nem akarják tudomásul venni Pilsudszky vonakodását, hogy egységesen részavazzanak. Az államfőségbe Paderewszkyt, Pilsudszkyt, Ratajt, Skrzinszkyt, és Kuchaczewszkyt kombinálják. Rataj kijelentette, hogy az államfőséget semmiesetre sem fogadja el. A poseni egyetemi tanács felszólította az egyetemi hallgató-

kat, hogy a törvényes kormány mögé tömörüljenek és ennek következményeképpen az újuság ezeröttszáz főből álló csapata elindult a kongresszusi Lengyelország felé. A nacionalista pártok vezetői teljes számban Posenben vannak. A szeparatista szellem itt változatlanul erős. Kattovitzban Korfanty szítja a hangulatot Varsó ellen. Eddig négy baloldali párt: a szociálisták, a radikális parasztpárt, a vízviléniel parasztpárt és a munkapárt, amelynek vezére Bartel miniszterelnök, állást foglaltak Pilsudszky elnökjelölése mellett.

Nagy a feje . . .

Magyar nota meg csárdás az Antonia román előadásán. — A cluj román nemzeti színház aradi vendégjátéka.

(Saját tudósítónktól.) Az ő szem mindenki így látta: Amikor ma este a cluj Nemzeti Színház Antonia előadásán, a kolozsvári cigányok muzsikája mellett felhangzottak kedvesen a magyar melódiák, valami csillogott a hallgatók szemében, valami sugárzott az arcokon és nem a rendes színházi esték szokásos lelkesedése verte össze tapsra a tonyereket. Az öröm hangjai szakadtak fel az ajkokról, mert valami történt, ami megértővé tette a lelkeket, ami összekapcsolta a szíveket. És a román, a magyar szemek egyformán csillogtak, a román és magyar szívek egyszerre dobantak fel; magyar csárdás pattogott a színpadon és Misu Stefanescu, ez a kiváló román színész játszotta a busuló magyart, énekelte a csárdás román szövegét:

„Mare prost e calaf, mare el de dor.
Pentru o fata, tr'am sa ma omor.
Nasture, daca mi te-ai rupt
Alti o sutia gata's de cusuti

Olyan szépen, olyan érzéssel énekelte ezt a „Nagy a feje, busuljon a ló” kezdetű csárdást, a hogy csak az énekelő, aki teljes lelkevel átérzi és megéri a magyar szíveket. A harmadik felvonás gyönyörű szerenádját, ezt a szép, szerelmes magyar dalt: „Ki tanyája ez a nyárfás” így énekelte „Kovácsy államtitkár” Misu Stefanescu:

„Oare a-cui e casa asta
Nu-mă aude cîntîti
Sau ca dorm sau ca n'aude
Sau ca nici n'au sa ne'asculte.

A közönség őszinte lelkesedése honorálta a magyar szümmi román előadását, amely elérte a célját, mert ez az este a román és magyar szívek találkozására volt.

Okvetlen vegye meg az „Aradi Közönség” szenzációs pünkösdi számát.

Gróf Szécheny Miklós meghalt.

Szombathelyről jelentik: Gróf Szécheny Miklós, a volt monarchia egykori párisi követe, tegnap éjszaka a Szombathely melletti Szentkörtvezen levő kastélyában meghalt. Szécheny gróf 1857-ben született. Iskoláinak elvégzése után a diplomáciai pályára lépett. 1901-ben vatikáni nagykövet, 1911-ben párisi nagykövet lett és a monarchia a háború kitöréséig képviselte a francia fővárosban. 1916-ban Ferenc József főudvarmesterévé nevezte ki. A forradalom után visszavonult a politikától és egész mostanáig yasmogyl birtokán élt.

— A kormány- és a magyarpárt bizalmi férfiai. Ma nyújtotta át az Averescu- és magyarpárt az aradi törvényszéken bizalmi férfiai és delegáltjai névsorát. Az első kerületben: Moldovan Silvius dr., Orfi Gyula dr., Pascutiú Silvius dr. és Fránci Géza; második kerület: Szilber Ignác dr., Vadász Armánd dr., Balasin János, Ágoston Zsigmond; harmadik kerület: Momák Dóme dr., Alföldi Pál, Angel István dr., Szuchy Pál dr.; negyedik kerület: Messer Károly dr., Kosztán Emil, Motorca Coriolan; ötödik kerület: Weisz Bódog, Miscutiú Ilés, Virágos István és Veorin Misa.

IDŐVEL

az Ön szépsége elmúlik, ha nem használja a

„VISAGINE ADELINA PATTI”

(viszassza) párisi emulsiót az arcbőr frissen és üdén tartására. Kapható: drogueriák, gyógyszerárak és illatszertárakban tvegenként 140.— lejért, ha nem, megrendelhető fölerakattól:

TIMIȘOARA, PIAȚA PLEVNEI 3.

H I R E K.

— Pünkösdi istentisztelet. A pünkösdi ünnepek alkalmával az ünnepi istentisztelet sorrendje a következő:

A minoriták templomában szombaton este 7 órakor kongregáció avatás, amelyen Monay Ferenc dr. plébános tart beszédet. Vasárnap reggel fél 8-kor mise, Monay Ferenc dr. plébános szentbeszédével. Délután 10 órakor zenés nagymise, majd D'Andre Károly rendfőnök mond beszédet, este 7 órakor Harsányi Vince házfőnök tart szentbeszédet. Hétfő reggel fél 8-kor mise, délután 10 órakor ünnepi nagymise, amelyen Monay Ferenc dr. mond szentbeszédet, este 7 órakor mise.

A református vallásuk most tartják meg első istentiszteletüket az újalakított református templomban. Vasárnap délután fél 10-kor Csécsi Imre ref. esperes Gáiban tart istentiszteletet. Fél 11-kor a református templomban Urvacsoza osztás, majd Csécsi Imre esperes szentbeszédet mond. délután 3 órakor istentisztelet. Csécsi Imre esperes ünnepi beszédével.

Az ág. hitv. evangélikus templomban pünkösdi vasárnap délután 10 órai kezdettel ünnepi istentisztelet és után Urvacsoza magyar nyelven; d. u. 4 órakor prédikáció magyar nyelven. Pünkösdi hétfőn d. e. 10 órakor németnyelvű prédikáció és után Urvacsoza-osztás; d. u. 4 órakor magyarnyelvű istentisztelet. Mint-hogy a ref. egyház istentiszteletét saját templomában tartja, az összes egyházi funkciókat Frint Lajos esperes végzi.

— A királyi pár átrendülése. Bucurestből jelentik: A királyi pár ma reggel nyolc órakor Giurgiuba utazott. A kíséretben vannak Elena és Ileana hercegnők, Anghelescu udvari marsall, Voinescu szivaraca vezérigazgató és két udvarbíró. Miklós herceg Galatban fog a jachtot felszállni.

— A magyar miniszterelnök Genfben. Budapestről táviratozzák: Gróf Pethényi István miniszterelnök június első napjaiban Genfben utazik. A nemzetgyűlés nyári szünetét június 15-től október 15-ig tervezik.

— Angel polgármester leányának csúszója. Dr. Angel István, Arad nyugalmazott polgármesterének bájos leánya, Angel Magda szombaton esküszik örök hűséget Angele Mátyás tekintélyes aradi kereskedő fiúnak, Angele Jenőnek. Az egyházi esketés este nyolc órakor lesz a minoriták templomában s a város társalmának minden rétegéből már ma is sokan keresték fel az általános hecsülésben álló szülőket szerencse-kíváncsokkal.

— Kérjük a t. hirdető közönséget, hogy a pünkösdi lap számára hirdetését szombat délig juttassa el a kiadóhivatalba.

VARIETE!

A szezon legnagyobb filmalkotása!

Magyar faluk Barabásért, Pareczért.

Nagyszerű lelkesedéssel, lovasbandériummal ünnepelte Zimándköz és Zimándujfalu a magyarság jelöltjeit.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Párt jelöltjei ma este Zimándköz és Zimándujfalu magyarjai előtt mondották el programbeszédeiket. Este fél hét órakor Zimándköz határában pompás lovasbandérium élén Juhász István községi bíró várta a jelölteket hozó autóbilt, amelyet a lovasok közrefogva diadalmenetben kísérték a községbe. Az első uccánál szépen díszített „Isten hozott!” felirású diadalkapunál nagy tömeg várakozott, fehérruhás iskolásleánykák virágokkal árasztották el az autót. Károlyi Antal igazgató-tanító melegen szavakkal üdvözölte Barabás Béla és Parecz Béla jelölteket, majd a menet a községháza udvarára vonult, ahol kedves jelenet játszódott le. Károlyi tanító 4 éves kisleánya, egy ennivaló szöske baba lépett az ősz Barabás Bélahoz s virágcsokrot nyújtott át neki.

— A magyar bácsinak! — kiáltotta a baba messze csengő hangon.

Barabás Béla mondott azután gyönyörű, magával ragadó beszédet, amelynek minden egyes mondatát lelkes és helyeslő közbeszólások kísérték. A becsület, kerék, magyar arcokon ragyogott az öröm, hogy végre annyi idő múltán ismét magyar szavakat hallanak és éppen régi vezérük, Barabás Béla szájából. Barabás után Berezy Lajos főtitkár mondott nagy tetszéssel fogadott be-

— Gondnoki kinevezés. Az aradi ügyvédi kamara az elhunyt Moga Lajos dr. ügyvédi irodájának gondnokául Steinitzer Pál dr. aradi ügyvédet nevezte ki.

— Házasságok. Roth Ilonka (Arad) és Fuchs László (Beél) f. hó 23-án vasárnap d. u. 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi izr. templomban.

Singer István és Weisz Böske e hó 23-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 7. sz. alatt házasságot kötnek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Ünnepi szünet és szesztilalom. Az aradi rendőrprefekturától nyert értesülésünk szerint pünkösdi hétfőjén csak a hivatalok tartanak szünetet. Ellenben mindenki szabadon dolgozhat, kereskedők üzleteiket egész napon át nyitva tarthatják, gyárak, ipari üzemek, műhelyek dolgozhatnak. Kedden, a választás napján, az elterjedt hírekkel szemben meg kell állapítani, hogy mindenki dolgozhat és a normális hétköznapi munka folyik. Csupán az a korlátozás van, hogy mindenféle szeszes ital kimérése a választás napján tiltva van.

— A franciák meverték Abd el Krimet. Párisból táviratozzák: A francia csapatok csütörtökön áttörték a rifkabilok hadállását Targuisnál, mert a Benuirguel-törzs, amely Abd el Krim legerősebb támasza volt, átértékelte a franciákhoz. Abd el Krim törzskarával együtt északnyugatra, a Beni Steff törzshöz menekült.

szédet, amelynek során sikeres vitába szállt az ellenzéki programokkal, majd gyakorlati útmutatást adott a szavazás mikéntjéről. Végül Parecz Béla dr. képviselőjelölt lépett a szépen feldíszített emelvényre. A gyűlés közönsége nagy figyelemmel hallgatta az okos, megfontolt szavakat és spontán lelkesedéssel ünnepelte a képviselőjelöltet, akit egy csapásra szeretetbe fogadott a falu magyarsága.

Zimándujfalu határában ismét lovasbandérium és diadalkapu fogadta a jelölteket. A községháza udvarán hatalmas tömeg várta a szónokokat, akik közül elsőnek Parecz Béla dr. lépett az emelvényre. Beszédében kifejtette a Magyar Párt kisebbségi programját, amelyet azonban csak a magyar nép segítségével lehet megvalósítani. Tegye meg minden magyar ember a kötelességét a szavazásnál és akkor a jelölteken lesz a sor a kötelességteljesítésben. A hatalmas ovációval fogadott beszéd után Purgly László tartott lelkesítő, nagy koncepciójú beszédet és magyar egységre, összetartásra buzdította a zimándiakat. Barabás Bélát szünni nem akaró éljenzés fogadta. — Programbeszéde, amely a magyar érzés, magyar gondolat, magyar célok apotheozisa volt, mély hatást keltett a megjelentekben. Később este, sötétben ért véget a lelkes hangulatú gyűlés, amely felett a magyar Genusz világitott.

— Byrd kapitány a Déli Sarkra repül. Newyorkból táviratozzák: Byrd kapitány, aki néhány nappal ezelőtt repülte át az északi sarkot, elhatározta, hogy kedvező idő esetén átrepüli a déli sarkot is.

— Nobile kitüntetései. Rómából jelentik: Nobile ezredes, az északi sark átrepülője, nemcsak a tudományos érdemek elismerésére alapított aranyérmét kapja meg, hanem tábornokká léptetik elő és kinevezik olasz légügyi parancsnokká. Azonkívül Róma diszpolgárává is megválasztják.

— Iskolaszünet a választás napján. A tanfelügyelőség nyert értesülés szerint, tekintettel arra, hogy a legtöbb helyen az iskola-helyiségekben történnek meg a szavazások s hogy szavazó jogukat a tantestület tagjai is gyakorolhassák, a képviselő- és szenátorválasztások napján tanítási szünet van.

— Arad új tanfelügyelője elfoglalta hivatalát. A mai napon leérkezett miniszteri rendelet szerint az aradi tanfelügyelőség élére a közoktatásügyi miniszter Moldovan János volt iskoláigazgatót állította, aki ma már el is foglalta hivatalát.

Legjobb kreppapírok Kerpelnél.

— A Mosóczy-telepi Katolikus kör pünkösdi vasárnap d. u. 5 órakor műsoros délutánt rendez a kör helyiségében, amelyre az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

— Zita volt királyné elvesztette párisi pörét. Párisból jelentik: Zita volt császárné és királyné tudvalevően pert indított Bienefeld Jakab és József párisi ékszerészek ellen azon a címen, hogy ezek melven alul vásárolták meg a volt Habsburg koronaékszereket. A keresetben az értékkülönbséget megtérítését követelte. A párisi bíróság tegnap tárgyalta az ügyet és Zitát keresetével elutasította.

— Temetés. Nagy és impozáns részvét nyilvánult meg ma délután Luftschtz Sándor, a Pankotai Uradalom tragikusan elhunyt főtisztviselőjének temetésén. Az aradi izraelita temető halottas házában ravatalozták fel az elhunytat s délután öt órakor megható gyászszertartás közben helyezték örök nyugalomra. A temetésen családtagjain kívül nagy számmal jelentek meg az elhunyt kollegái, barátai és tisztelői. A kiváló, nagytudású és mindenki által szeretett férfi ravatala felett megható gyászbeszéd hangzott el és a temetés nagyszámu résztvevői könnyes szemekkel kísérték Luftschtz Sándort utolsó útjára.

— Iskolai ünnepély Aradon. Renvenesen sikerült iskolai ünnepélyt rendeztek ma délután az aradi „Iosif Vulcan” növendékei. Az alapos felkészültséggel előadott számok közül különösen a diákar nagyszerű teljesítménye emelkedett ki. Henciu. Bataneant. Ciudan Constantin, Reculescu T., Siclovan R., Fortunescu C. versekkel járultak hozzá a sikerhez. Borlodan Gh., Borlodan I. és Stoica Iuliu zongoraszámai nagyon ügyesek voltak. A kedves ünnepségnek művészi eseménye volt Cotrusné-Szántó Erzszi zongoraművész művészi, bravuros zongorajátéka.

— Kabaréelőadások a Központi Flitbárban. Szombaton, május hó 22-ikén este folytatja előadásait az Flit-bár kabaréja ujonnan megnyílt gyönyörű kerthelyiségében. A műsor keretében fellép Vágó Géza, az ismert budapesti színész-író sok sikerrel színes fővárosi konferansz. és magánszámjával, Rannert, a jól ismert román komikus. A műsor teljesen családias jellegű s kedvezőtlen idő esetén a télikertben lesz megtartva.

AZ ARADI
APOLLOBAN

ma
A modern apostol

filmjáték.
MILTON SILS

a „Viharmadár”
főszereplőjével.

Az előadások 5, 7 és 9
órákor kezdődnek.

RIN-TIN-TIN a csodásan idomított farkaskutya vasárnaptól játszik az aradi Urániában

KÖZGAZDASÁG.

Megállapították a beviteli vámok szorzószámát.

(Bucuresti, május 21.) A Diniunea szerint a beviteli vámtarifák módosításának kérdése a legközelebbi napokban eldőlt. A tegnapi minisztertanács ugyanis elfogadta a legfelsőbb gazdasági tanács vonatkozó előterjesztését és most már csak a király aláírása szükséges a rendelet kiadásához. Az új tarifa négyeszerese lesz az április előtti illetékeknek.

Zürichben 1.90 —, Párisban 12.10 a lej.

Helyi valuták. (Május 21.) Pénz: Dollár 268, angol font 1300, szokol 7.90, francia frank 7.96, lira 10.43, dinár 4.60, osztrák schilling 37, márnka 63.59, magyar korona 280, svájci frank 51.68. **Áru és kifizetések:** Newyork 269, London 1305, Prága 7.98, Páris 7.96, Milánó 10.50, Belgrád 4.73.50, Bécs 38, Berlín 54, Eudapest 266, Zürich 52.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május 21.) Berlin 123.10, Amsterdam 207.90, Newyork 517, London 2514.50, Páris 15.55, Milánó 20.15, Prága 15.31.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 1.90, Varsó 40, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárás. (Május 21.) Berlin 123.10, Amsterdam 207.90, Newyork 516.75, London 2514.50, Páris 15.80, Milánó 20.35, Prága 15.31.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.10, Bucuresti 1.90, Varsó 40, Bécs 73.

A bucuresti-i tőzsdén ünnept szünet.

= Szabad devizaforgalom Timisoarán, maximális Aradon. Ma az az örvendetes hír érkezett Aradra, hogy megszűnik a valutamaximálás és a szabadforgalom újra módot ad az árak egészséges kialakulására. Rendelkezés azonban ma sem érkezett, ellenben újabb maximálás történt, a melynek alapján 1305-ös angol font-árfolyamon állapították meg az idegen kifizetési eszközök árát. Timisoarán már szabad forgalom tárgyát képezték az idegen valuták — természetesen a régebbi ellenőrző intézkedések mellett — s így ott elláthatták a felek devizaszükségeiket, míg Aradon ebben a tekintetben ma is nagyon siralmas állapotok uralkodtak.

= Megjavítják a posta-, telefon- és távirószolgálatot. Bucurestiből jelentik: Papacostea postaügyi vezérigazgató kijelentette, hogy elsősorban a tisztviselők anyagi helyzetének javítására törekszik, azután pedig a táviró- és interurbán telefonvonalakat javítja meg. A szolgálatot már annyira megjavították, hogy belföldi táviratot három, külföldit öt óra alatt kézbesítenek és az összes panaszokat huszonnégy óra alatt elintézik. Végül közölte, hogy a csekk- és víziment szolgálatot a posta rövidesen bevezeti.

= Piaci árak. Burgonya 4—5 lej, hagyma 5—6 lej, fokhagyma 25—30 lej, tojás 2.60 lej, tehénturó 25—26 lej, juhturó 55—58 lej, vaj 150—160 lej kilogrammonként, tej 9—10 lej, teffel 40—45 lej, bész 8—10 lej literje, zöldség 6—7 lej csomója, alma 10—18 lej, dió 22 lej kilogrammonként. A baromfiárak: sovány liba 200—280 lej, sovány kacsa 140—180 lej, tyúk 120—150 lej, csirke 70—120

lej párja, kövér liba 250—400 lej, kövér kacsa 150—180 lej darabja. A terménypiacon általában nagyon gyenge volt a forgalom, csupán búzát kerestek. Árak: buza 1000 lej, kukorica 500 lej, árpa 500 lej, zab 600 lej métermázsánként. Az állatvásárlásai maradtak a multhetiek.

= Céhivatali hír. Friedmann Testvérek nagyvárosi kereskedők bejelentették az aradi törvényszék céghivatalának, hogy Nagylakon és Pécskán jéggyárat és baromfiüzemléldát állítanak fel. Az iparfelügyelőség megadta a szükséges engedélyt. Az új cég Nagylakon székel és fiókja Pécskán lesz. Intreprindere Industriala si Comerciala címen.

= Újabb csődkegyény Soltész Tibor ellen. Ma két újabb beadvány érkezett Soltész Tibor vagyonbuktott cértkereskedő ellen: egy csődkegyény, amelyet Stern Lépót aradi bankár nyújtott be 150 ezer lejes követelése biztosítására s ugyanekkor Herzog Sándor bankháza egy váltót peresített 415.000 lej értékben s kérte a biztosítási végrehajtás elrendelését.

Az aradi Urániában
ma utóljára
BARBARA LA MARRAL
a főszerepben.
SANDRA.
Az előadások 5, 6, 7, 8 és 9 órákor kezdődnek.

MOZI.

xx Az aradi marosparti mozgó. Mától kezdve a „Bün átka“ nagy cow-boy-film, a hírneves William Duncan-nal a főszerepben a marosparti mozgóban. Kezdeté 9 órákor.

xx Még ma, szombaton és holnap, vasárnap vetíti az aradi Apolló a „Modern apostol“ című filmet. A cselekmény egy nő körül mozog és ezt az alakítást Alla Nizamova játssza meg a legapróbb részletekig kidolgozott realitással. Milton Silks ugyanis mint lelkész, ugyanis mint ember, tragédiájának minden mozzanatában meghatja a közönséget. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

VARIETE!
Emil Janningsal!

xx „Sandra“ ma, szombaton utóljára az aradi Urániában. A csodálatraméltó rendezés fókó-fókra magával ragadja a publikumot. A darab főszereplője Barbara la Marr, akinek filmjátszó tehetsége s az érzelmeket lerögzítő készsége teljes garanciát nyújt a film kiválóságát illetőleg. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Jóni Rin-Tin-Tin, a híres farkaskutya vasárnapról az aradi Urániában.

xx Jóni „Variete“ a szezon legszébb és legérdekesebb filmje hétfőtől az aradi Apollóban. Főszereplők Putty Lya és Emil Jannings.

xx Hétfőtől kezdve a „Párisi baba“ hatalmas filmalkítás a közkedvelt Mac Murray-val a főszerepben a marosparti moziban. Kezdeté 9 órákor.

— NYARALÓ ÉS PÜRDÖZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponta pontos feladásáról gondoskodik.

VARIETE!
Lya Puttyval!

Szerkesztői üzenetek.

FELKÉRJÜK vidéki tudósítónkat, hogy a képviselő- és szenátorválasztások lefolyásáról, illetve annak eredményéről még aznap adjanak telefonon tudósítást szerkesztőségünknek.

NYILTÉR.

22 szám alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

FIGYELMEZTETÉS!

Miután régi jobbirnevi cégünkkel sokan visszaéltek, kijelentjük, hogy

virág-üzletünk

kizárólag Arad, Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 22. szám alatt van, ahol általában gyönyörű virágok kaphatók. További szíves pártfogást kér:

3242 JÁNOSY virágüzlete.

„FAMA“

az utódállamok legmegbízhatóbb hitelintézetének irodája. Gyors és pontos hírszolgálat a kül- és belföld bármely cégéről vagy egyénéről.

Alapítva: Dr. Rónai S., Timisoara, Gara II.

Adómentes új magánház

s volt Varjassy Lajos-uccában, gardakodásra vagy ipartelepnek nagyon alkalmas, átvehető 1 szoba, konyha lakás, azonkívül 8/3.5 méteres műhellyel, nagy udvarral, 320.000 lejért eladó. Átvehető teher 50.000 lej. 15139

Kizárólagos megközött:

Uranyl-iroda Arad. Postával szomban

Ha izléses,
művészi kivitelű, valóban finom
butort
akar vásárolni, látogassa meg
Orbán István
művészi butorgyárat
Arad, Piața Ștefan cel Mare (Árda-tér)
16-18. Telefon 474.
Háló, ebédlő, uriszobák, leány-és gyermekszobák, hallberendezések, teljes lakásberendezések.
Saját tervező iroda.
Eredeti gyári árak.
A cég által tervezett és kiállított ebédlő az augusztusi butorkiállításon országos szenzációt keltett. 1960

Eladó ház,
Arad megye Chișineu-Pădureni.
(Kisjenő-Erdőhegy)
a legforgalmasabb helyen a fő-uccán, nagy üzleti ház eladó.
Alkalmas rőfűs, fűszer, vág-kereskedésnek, vendéglőnek, alköthözés miatt eladó.
Érdeklődni lehet a tulajdonosnál:
Antal Jozsefnél ugyan ott.

Tűz-, belőrés- és autogénbiztos pénzszekrényeket, okmányszekrényeket- és bankpáncélszobákat gyárt
Jakabty & Comp.
Timisoara, Str. Timotei Cipariu 3.
Képviselőket keresünk.

Vendéglősök
elsőrendű saját termékek asztali és pezsenye
borokat kaphatnak egyben
Pavloviciu-
gandacásban Páncota, 8160

Makulatura,
tisztá lappeldányok csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

RIN-TIN-TIN a esodásan idomított farkaskutya az aradi Urániában

Hétfőtől kezdve a Párisi baba

hatalmas filmalkítás a közkedvelt Mae Murray-al a főszerepben az aradi

Marosparti moziban.

Kezdeté 9 órakor

Volt aradi törzstiszt tragédiája.

Lukács Sándor az aradi 33-asok volt század-, majd zászlóaljparancsnoka öngyilkosságot követett el Budapesten. — Amikor a tisztibecsület erősebb az életnél.

(Bajcs töredékéről) Lukács Sándor nyug. ezredes tragédiája — aki Örmény ellen fordított fegyvert — nemcsak Budapesten keltezt nagy feltűnést, de nagy részvétet és sajnálkozást váltott ki Arad város társadalmában is, ahol talán mindenki ismerte a szimpatikus módorú, puritán életmódu törzstisztet, aki most megsértett becsületének lett az áldozata. Lukács ezredes ugyancs nyugalomba vonulásakor Budapesten megkapta a Teréz-körúti főtrafik egyik társrészesességét. A trafikban tudván kívül többrendben szabálytalanság történt és emiatt eljárás indult meg ellene. Lukács ezredes ezt annyira szívére vette, hogy katonai revolverével agyonlőtte magát. Halála után megindult vizsgálát kiderítette, hogy az ezredesnek semmi része sem volt a különben is csak kihágás tárgyát képező szabálytalanság elkövetésében.

Lukács Sándor tragédiája annál nagyobb részvétet keltett Aradon, mert mint 33-as tiszt sokáig őt a városban. Lukács Sándor 1910-ben került Aradra, mint a 23-as gyalogezred kapitánya. A háború kirobbanása után századparancsnok a harctérre került, ahol kisebb megszakításokkal 30 hónapot töltött. Később őrnagyi

Bicsérdy új áldozata.

Salgóni kórházban meghalt egy budapesti diák.

(Budapest, május 21.) A bicsérdy zsinatnak a megdőbhentő esetek hosszú sora után ismét új áldozata van. Ma reggel az új Szent János-kórházban meghalt Réder Sándor bicsérdysta diák. A 18 éves diák régóta betegeskedett, de állapota azóta kezdett válságos lenni, amióta — Bicsérdy Béla tanár szerint — kopálással akarta gyógyítani magát betegségéből.

A diákkal Bicsérdy leglélekesebb magyarországi híve, Inkev László buzdította meg a tanokat s Réder Sándor fanatikusan követte az előzárásokat. Annyira ment, hogy nem engedte magát a tudós elleni szemérmével beoltani, mert Bicsérdy Béla szerint még a legutolsó stádiumban levő tüdőbeteg is csak természetes gyógy-

rangban egyik zászlóaljparancsnoka volt az ezrednek és bajtársai, valamint a legénység is, szinte bálványozásig szerették, mert mindent eskövetett, hogy katonai részére enyhítse a harctéri élet viszonyu szenvedését. Ő maga fáradhatatlan, kötelességtudó katonája és megbecsülhetetlen szolgálata folyamán számos kitüntetést szerzett. Háboru végeztével, mikor az osztrák-magyar hadsereg feloszlott, ő is leszerelt, de Aradon maradt. Lukács Sándor ekkor polgári pályára lépett, beállott Szabó Albert aradi üvegkereskedő üzletébe könyvelőnek és német levelezőnek. De nehéz volt az igazi katonának a civilélet megszokni. Ezért 1921-ben Magyarországra költözött és a nemzeti hadsereg szolgálatába lépett ezredesi rangban. Tavaly vonult nyugalomba és ugyanakkor vette át a főtrafik vezetését is. Az üzleti élet morálja azonban sok mindenben különbözik a katonai erkölcs merev felfogásától és úgy érezte, hogy a mások által elkövetett szabálytalanság foltot ejtett az ő féltve őrzött, makulátlan tisztibecsületén is. És Lukács Sándor ezredes utolsó, tragikus gesztusával is azt bizonyította, hogy egész életében a kötelességtudás, a becsület hajnoka volt.

móddal: kopálással és tudógimnasztikai gyakorlatokkal gyógyítható meg.

A haláltusájában vergődő diák ennek dacára kijelentette, hogy senki sem tántoríthatja el meggyőződésétől. A jelenleg Budapesten tartózkodó Bicsérdy Bélával közölték a diák halálát. Erre Bicsérdy azt a kijelentést tette, hogy nem érdekli az eset és semmi köze hozzá, mert a diák nem volt igazi bicsérdysta, mert az igazi bicsérdysta nem hallgatott volna meg olyan körülmények között, mint a diák. Megjegyezte még azt, hogyha Réder Sándor őt felkereste és meghallgatta volna, egy bizonyára nem pusztult volna el.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudósítók az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden apró hirdetés ára közzéadás 4 lej — napi, vasárnap 3 lej. — Vasárnap betétvel 3 lej. — A vasárnap betétvel kiváltó szavakat alábbvalóval kell jelölni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket törölje, amelyek tartalmában vagy arányában nem követhető, azt minden egyes esetben megváltoztatás, illetve helyesbítés. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Alkalmazás.

ISKOLASZOLGA felvételt és Ellen-uccat 16. sz. iskolában Arad. 18239

SOPFÖR csakis elsőrendű referenciákkal bankszolgának kerestett. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2220

BEJARONÓ jó bizonyítvánnyal 1/2 napi munkára azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb.

KIFUTÓLEÁNY azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 500

FÜSZER-csemege kereskedő segéd, fiatal, önálló munkacér, román-német nyelv tudással bíró felvétetik Jakubovits fűszerüzletében Arad, Motoros állomással szemben. 3237

HÁZMESTERPÁR, asszony jól főz és háztartásokban ügyes, 2 szobás lakásba fizetéssel felvétetik. Arad, Str. Consistorului 29. 3233

Lakás.

EGY szép tágas, 2 ablakos nagy uccal üres szoba és előszoba kiadó. Arad, Str. Mocioni (vált Orczy-u.) 17. Herczegnél. 3236

Lakásokat

üresen és butorozva fürdőszoba használatl gyorsan, diszkrétén és csekély díjazásért közvetít "Victoria" ügynökség, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 32. az új helyiségben. 3234

Vétel és eladás.

KANÁRIMADARAK, elsőrendű Seifert, törzs kaphatók Gloria kanáritenyészde Târgu-Mures Szt. George 30. 3169

FILESTOREOK, hintaszék, perzsaszőnyegek, zongora, sezlón terítő, előszobafal, Körber gyártmányú csukott batár, cipóminta kofferok, háló, ebédő, uriszoba, szalon berendezések, székek, fotelok, egyes butoradarabok, különböző hangszerek, dísztárgyak, uzsonna asztalneműk, lendmaszt és batiszt ágynemű, képek, férfi ruhák, antik asztalkák, szalon asztalka stb. eladók. Salgóné, Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butoradarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérműket keresek sürgösen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

RÖVID BÉCSI ZONGORA, kintű hangu, modern hálószoba butor, antik butorok, festmények, óriási válszettekban. Mindennemű régiséget veszünk. Salon Artistique (Fischer Eliz-palota) Arad 824

GÉPRONGYOT, tisztát keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

KERESZTHUROS

zongora Minora pioco 125 cm. fekete, angol géppel, egész páncélban, eladó.

Arad, Str. Pompiliu Kasza-u. 21.

Zongora automata

20.000 lejért sürgösen eladó.

Arad, Str. Pompiliu (Kasza-u.) 21. 3223

Házvevők!

Több magán- és bérház a város minden részében, nagy jövedelemmel, kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet "Victoria" ingatlanforgalmi iroda Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 32. az új helyiségben. 3235

MÉHVIASZK

garantált tiszta műlépek készítésére, továbbá kenpor, rézkénpor, kékkő, borderrítő gelatin, vizahólyag, kénrud legolcsóbban Erdős Pál fűszerkereskedő cégénél, Arad, Piata Avram Iancu. 3133

Eladó

Arad állomás közelében, valamint a Str. Dr. Rajiu (vált Sarlott Domokos-uccában) 2 szobás lakású adómentes új magánházak 280.000 lei illetve 320.000 lejért. — Továbbá ugyancsak az állomás közelében 2 szobás, fürdőszobás lakás valamint a város különböző részeiben egy és kettő szobás polgári lakások KIADÓK.

Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (vált Batthyány-u.) 9. sz. 3243

Minden este a

Városligeti ötletrebben és kerthelyiségben

Aradon elsőrendű cigányzenekar játszik és állandóan

speciális gratár sült kapható. 10348

Táncterem

ARADON,

10 éves előnyös szerződéssel előkelő középületben kedvező konjunktura mellett egyéni körülmények miatt sürgösen

kiadó!

Érdeklődni lehet: Drághici rendőrkapitánynál, vasúti állomás Arad.

Muzsay József Arad, Nyári árjegyzék:

Lenvászon férfi öltöny ... L. 1450	Gummi kabát ... .. L. 980
Ripszvaszon ... L. 1550	Fregoli raglan ... .. L: 2200
Covercoat vászon ... L. 1750	Hannoveri) gummi
Láster szaco } ... L. 1350	Wimpassingij) kabátok ... L. 1450
sötét kék és fekete)	Mérték utáni szabóság.
Tennis nadrág ... L. 480	Nagy szövetraktár. 1612
Pejacsevos nadrág ... L. 580	

Legfinomabb tea-vaj, Yoghurth

egész napon át kapható: ARADI TEJCSARNOK Arad, Str. Criean (Karolina-u.) 8.